

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

НЕДЈЕЉНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

БРОЈ 24.

ИЗ ИСТИНЬЯ, У ПОНЕДЕЉНИК 23. ЈУНА (3. СРПЊА) 1873.

ГОДИНА III. (V.)

"ГЛАС ЦРНОГОРЦА" издајен један пут икеслов. Стоји: за ЦРНУ ГОРУ и ДАЧСТВУ-УГАРСКУ год. к. 6; за год. 3; четврт год. к. 1. 30. к. За СРЕБРУ год. к. 1; пе. к. 2. 30. к. четврт к. 1. 30.; четврт к. 1. 30. к. да се друге земље год. к. 2. 30. год. к. 4. 30. к. четврт год. к. 2. 30. к. остало време се год. 5. донеса. Предмети са овог издаје сматрају се црногорске администрације, односно управитељству на Црногору.

ИНГЛЕШКА И ТУРСКА.

Хришћански народи у Турској одавно су већ изузела саветника. Исподијени својим "ијеснам" неизвршљевља. Без сумње, Иглешка није имала нарочито за тајек, да стече се би то неизвршено имене, али податак људскога трговачког духа донесен је то симбол. Иглешки национални појављивање Турској а национални, који су Иглеше проније у Турској, у исто време истицано, да јој надмоћност узимају код високе порте, овако цијече узђена, друга која држава не побије у истиче, учешћа су Иглешку заштитио Турске, овако и доложија његова, па томе, са свијет прародно, противничком тежња хришћанских народа.

И ако је било тешко оваквих подношти упућивање Турске, несретчавши, да не речено одобрано в потпомагану, таквијем пријатељством једне сваке и разводушному осталима преко Турској, иако је изједно било, да такво стање не може дugo трајати. И данас већ, када што је свакоте очигледно, иако су јако знатни обрт у тојки односијама. То је ишољдца очијио стање Турске који је ишоњељку изгубила краљ у Иглешкој и последњих великих догађија у Јајићи, преобрађија држава в новијих односија.

Иглешка, напутит, ушлеđа тајех околности, овој жије ула у Црнграду, као да се, тако је и изгледа, најта га са својим укупним општим јевропској податицама. Ишоје су сваке појаве близ њенога узима и драгаја близ њене сумрадке. Тел у последње вриједе о а се ошет појави и то начином, који је ошту позорност па се обратио. Што се пратијуја Русији, са којом се да скора борба за идноћност узима у Царграду, и што је с њом посредовал да мији против Ђокати, то посазује нов дух и примије њене спомиње податке, који је одлучно противио ствари.

Колико овај чин, два пута више могу исрадовати војници у Иглешкој, који се садаје из Турске, и који, до скоро, ијесија виши били тимо их гледати, па су бар врло ријетки и усамљено и од највећа значаја били. То су гласови о стању и останку Турске, који, па и посредиб, иду у првог хришћанског народа у Турској. Недавно говорил смо да се у Иглешкој журналистици, која је Турској ваздјијатичкој била, појављују све жешће и жешће, осуде против Султана, то посазује нов дух и примије њене спомиње податке, који је одлучно противио ствари.

Ту се упако цијела дебата, врдо живе и интересантна, о Турској развила, коју је изазвао заступник Горке својим предлогом, да вида извесе изражену дипломатске списе, а с њима и оружаницу Фуд симе и турске заступнице која јевропским дворовима, која се тада иераша хатихујују од г. 1858. Ови говорници доказали су, да је пропаст Турске на свакоје прву и овако је юро жито појављено стање финансије и управа Турске. Овај је потегао и дипломатски живот Султана, да докаже, да та таквијем обимностима не може да држава опстане.

За њак је говорио лорд Конингхам, који је ту скоро био у Црнграду, као члан свештенич-

ога друштва, и потврдио је у свому икеслу: "Иглешкој саворијују. Мечтуми су као археје, које су се очевадно споразумеле о свом поступку, вољејеје једновреме, и то искованим. Шајџијско савезно вије изјављају је, да ће послати заступнике на конгресију, или да се предложи по пут сваких највећих држава подважују слободу у погледу српства обране."

Учело је и трећи говорник, Чачтер, који се тада прејеко неколико дана повратио из Мадрида, и ујејају је паралелом, да ће у Турској скорији вор је порушња. Шта више, он се изјавио проглашавајујујују српство, којим се виши у пак јавио, као што је турска.

Последије оваквијех осуда од људи, који добро појавију стање Турске, један се један говорник у паралелу изјавио, да су садаје стању Турске прије виши подчињени чиновници, него да турске државици, или виши тајек пропаје и сваки људи. да је стање Турске ошако, а да са гајија говорници подстаки. Образе вишија заступници турске државе виши је учтвост, него обраћају, јер он се сви кривици због подчињеног чиновниција спада на виши државнике. Ишоњељку изјавио је владин заступник, да Иглеш је жије, да Турске буде јаки, или да се то неда посматрије у њене унутрашње послове. Оснијавајући на страну изјављивашују је јакост Турске, са којом Турци ни хијајајући неће бити, важна је изјава владина о не јећају Иглешке у унутрашње послове Турске, јер она не значи шта је друго, него да Иглешка оставија Турску њеној судбини. Ово ће бити податак са свијет проповедија досадајујујују потоћији Иглешка је тајек значајнији, довоље ли се у свезу са тајкој покозаном солидарношћу Иглешке са Русијом, и њеном ступањем у досадаје писавије у осталу појаву.

Може се очекивати, да ће овакви истинети гласови о Турској своје чешће и јачи бити у Иглешкој и њеном паралелу, шта ће и виши њену сваке виши утврђиваји на путу ове појавите, која је достојна њене величине, и коју захтевају слобода и човјечност у име људија подјарњених Христу у Турској.

ДОГАЂАЈИ У СВИЈЕТУ.

О конференцији за икесу паралелној ратној праву, које ће се виши представити у Петрограду, руска виши очигледно иже се још означи да је основа. Као јављају држ. Циг, издао је Јовини посљедњих дана окружници на ручеје заступнике у паралелству, који имају пријећији дотични виши, и који се шајџијије објавијеју да руска виши не може још начинићи рок да се састави конференције у Петрограду, јер виши кабинета, и оваквих виши, још ујеју одговорнији иже су први виши. Међутим виши да се виши, да ће мије по скорији определјену тајку, Јовини истите оваки виши, да се конференција вишијо иже задаје, да се створи

република срећа. С једне стране очијује виши у једном ију да бију стајећи ораку, "Лонг. Уинстон", да би јој друго било, да се одговарије чијије вишије дакони о настави до опог времена, када ће виши обе жаре, с друге стране сујесе она чудовитих ревности настојајујују реновирајући, да се воспестију вишије установију једном гонија са њимају преводовом Ставу у Сицилији. У ту ће се сирку вишијијији чиновницији освобоји на реченом отоку.

У Француској од њенога дана првијају република срећа. С једне стране очијује виши у једном ију да бију вишије стајећи ораку, "Лонг. Уинстон", да бију друго било, да се одговарије чијије вишије дакони о настави до опог времена, када ће виши обе жаре, с друге стране сујесе она чудовитих ревности настојајују реновирајући, да се воспестију вишије установију једном гонија са њимају преводовом Ставу у Сицилији. У ту ће се сирку вишијијији чиновницији освобоји на реченом отоку.

Тако у осталом јављају "Индеп. Бел." овај је обрат у крају вишије истицава виши у једном чиновнијији која се објављавају у суботу подјелјујући Мајаковија, Маршалса да је пристапијујујујују законе, а то да је крско подупиројујујујују законе, а то да

требу, па да је разлог у полиратом дриму, које је изненада заузело десно средиште. У осталом, да ће бити прихваћен закон о јавним властима, то је тврди сагуруније, што је скраћив десница замучутила, да неће гласовити, ако се пређе на друго читаво.

По последњој цариградској пошти донос „Обзор“ ове вести са истока:

Есад поши, пешчаник Хусеин Али паша, који је изнугирао Блажу и правилију политику на све стране, поступило је и имена Бугарија. Он је јашиме дозволио, да се настави даље испитивање народе бугарске, који још чини подговардством фанарата. И да се, и по израженој жељи, сједници с осталим браћом, који се излазе под бугарски „експархат“. Тако се врше склада ова „испитивања“ (испитивања) у Дојранској (Кукушкој), Помакској, Струмничкој и Дебрској епархији у Јањевоји и источној Албанији. Народ по складу пристаје одлучно у експархат, код свих сметија, што се чине од стране Грка и турских чиновника, који се под виљовим утицајем. Тако су у Дојранској епархији, ће се испитивања већ спроведи, сви пристали уз експархат, осим 180 његовија Грка, који дадоше гласе за патријаршију. Ова испитивања бивају приставници начином. Теза (хералд) турске чиновнице попсе се на више мјесто и залике из свега граа пред скупљањем народом, те позове глашавац да се изрази, кога хоће: Патријарх или експарх?

Велику је грују међу Бугарима проузроковао патријаршијски један, коју бијаху ученици њекодико илак са богатијим и упливијијим Бугарима у Цариграду против своју духовне власти експархату. Ови су људи већином произашли из ондашње бугарске аристократије, који почињују под свима Славени на балканском полуострву, из средње неморавнога односја међу потештеном ројом и господарујућим Турцима. Њихово богатство произашло је величином из краја и злодаја народа, и њихов учинак из првотаља и повјерја, које им укинују Турци. Замисак се један од оваквих људи већ давно очињаше међу спримцима у Цариграду, који се борбују око бугарског патријарха, зачетак најда спровеши, да посужи сад Румјан, сва турској влади, а сад свима Грецима за зауставу или субиџање бугарског покрета. Вјештина превртаје они бијаху успјели године 1872, да запутију њени положај и у самој експархији и њеси учинак најда. Тада се дико сад народ у енергичном поступком ушута слатке Грка и Турака, те изјавији свој ајдој Чонакову, Чакову и другим својим рођоубијима. Овај пораз необезврзана има икаквим проглашавањем шизма од стране Грка и инзор Румјане, да окреће ствари у његу изједињи међу Грцима и Бугарима и то име, да се ужно шизма, — даде овој најлој страници његов политичко програм. Овај почетком прошле године изјавије својим листом „Вјекови“ и прогласи се за заштитницу правољевачке књере и црквославних интереса и започе напади на експархат, као да он својим државским жежијама кодико треба за те интересе, и да ивстоји побожје да се шизма искака, па да не укине. Спојни листом они поче вјешто прести свој посao и прибрati незадовољније сваке врсти под свој стјег. Уз то поче напади венорији на установу, по којој чланови мисионарства савјета при експархији бивају плањани, понуђајући њекакво своје људе, који би уштедили ту свогу за друге спрске, а свима би служили народу безплатно. Циљ јо ове странке, да се докопа такова положаја код експархије, какав су искака у пречиње књежије (на још сад донекле) грчки најавници код патријаршије, те проданајеји и преподавањем епархије, да купе богатства. Нада његова почава на страни унапре, који би људи један даји даји постепену силовато бугарске стваре у Цариграду.

Али вратити се на даски ток ствари. Већ су ове земе почушили бити да употребе у своју корист неке и значајне једног врлог учесника и пртијоте бугарског. Генерал Крстовић, који уживе велиак углед у народу, што је он сам брачно течеје 16 година читаву знаменитву страну затворенога тога првено-политичкога питања. Крстовић се брже захвадио на чисте савјетнике експархијског, којима је брже почешило да употребе у то почињаше из доживљих узрока; — жена из инжењера, савјетница Гркњић, претпослана му разводом, ако се сави не окане експархије, на коју бијаше већ оберено пројектство шизме. Справа ови доказе, о којима расправљамо, употреби

ће за чланове народе против Крстовићу, попутно је да је изненада заузела страну цариградских Бугара, да учини неко прикоре експархији, што она и несрећејује саудијство г. Крстовића. А сад прије три нефеле дана скакује она страна дванаестству својих присташа у њеко вијеће, ће се закључи да се пошиче протест „експарху“, што ствари првено-народне не иду повољно. Разни националности скакујуши они још њеколико потписа (до 50) и послије тај протест експарху. Осваде, ће се садржије, јесу безосковно и очевидне. Али за то бура од негодоваша подиже се са свима страна особите онај, када се дозида, да је страна спрала опгужбу и пред самој вртом. Све објави бугарске журналистике садржи се одлучно против њих, а протести почешеји падати са свима страна с Туџе, Рушчук, Сливен, Железника, Пловдива, Симитлије и т. д. тако да се може извести, да је сада сплетка бугарских олигархиста парализирана. Народ са свима страна јасно изјављује, да је он свијајемаши саје судбине у кругу своје првено-народне утврдом, тенцији да се сваки цариградских Бугара изјеша сваки два у његове послове.

Познати је читаоцима расирајући грчку и руским калуђерима у манастиру св. Пантелејмону на светој Гори, као и то, да је га ствар дошао иако је пред патријаршијом у Цариграду на ријешење. Недавно прелијун престарјели игумана постаја манастира, то патријарх, да предупреди новим сукобима међу објектима странака, бијаше означио њеску комисију у од њесличко Руса и Грка, који ће управљати дјелами тога манастира све до избора новога игумана, око чега се је и врзо са раздор. Али прије него да су присељенији патријарх у св. Гору, калуђери су св. Пантелејмон избрали велиомног гласова за игумана архијандрита Макарија Шушквића. Грчки калуђери паралитичној изјеси пристали на тај избор, и Руси су га сваки обавиши. Сад ће Грци подићи опет грају до Босе, а ово питање ступити у нову, може бити још затвршенију фазу.

По наду јерусалимскога патријарха Прокопија, чистији је синод избрао за изједињиња му архијандрита Јеротеја, — или будући да су Арапи у Палестини ускртили признавање изабраног високо порта крама са признавањем са своје стране. Жеља Арапа је, да се по пут Бугара са свима ослободи Филијијота.

За египатскога се кедива чине у Цариграду велике привреме, јер га је позвао султан на једно тро-изједиње даји на забаву. И опет ће потете Цајмградом злато Фаркона, а Босфор ће се још једном подијести свакашностима од успомене Харп-и-ал-Рошадове. Али шта то предвижује?

Д О П И С И .

Из ХЕРЦЕГОВИНЕ. 10. Јуна. — Ево же опет да је штогод из ових жалосних крајева јавија. Но треба и дајти ономе који ће жедно знати како је народ био с ову страну хиљаду година, нека да ће цигла вјесец дана међу њима да живи да да види и чује што ни Мрђен Злоретниковић прије грађена у сну видно није, а чуо бы ће наша доказа господа улекаши, брађаши и сајрукши по кафанама говоре: „Ако је у сваку сваку још имаш у нас је ваза била инача изјављајући“. Да је то тако, и шта обрнава главе индељијају чујте. Битиће једса година он се на јаја по кафанама саслају и на групе најчије решетају свјетску политику; час шире и зазијају даске, час подземијују и краткима влађање њако, а час се чуде како велики подињаш виљаше безносице трајети може. Од ту скоро пак загизаше у крушу слуту који је језгра: Пропаде ли Босна и Херцеговина? — Пропаде! Они веле: Москвом од даски се нешто увија око Султана, и усирјатељима су се чини иконо да су се окупили и побратимили. Бак! Караджик кнез, наша стара крчић, анджели икако своје лавове као јагњице у тору без струјајућих ријечи утакомира, а све њезаке острогуше и деблуу избезвија у талузи војску, и све љештоја са Обреновићем, а нашему дају а да очијему?... договорију. Даље наше веле: А бечки бећар? Зашто онолико по каши и сунцу пролази уздаље њаше границе, него да бъде узпознаше стазе и богаде? да ће даји очијеми да куди би најдакши прозупро под дуготоч војску и пројуријо с убојима топовима да своју границу проникаје јер је власи рије дају да од љештога зла више не могу живјети. А да је то истинска — иштвеје доказије Турци већ: — веба! бећар са

јединим крстом обдарен његовога заложиши у њега — на аскерске изнаду; који да су први Турци што смо смо и, неба на сваја пром влашки крс косили, аран и био царски љеб! ака ако вједа од ханата (од Бога) суђено да опет Босна и Херцеговина у њене руке паде, сваки наш Султан на свих други шест даски да реку „бак“ и ни цагле педи наше земље никојо не захади без краве сабље и толаге.

На љекојко дана пред Спасовдан од једнога виши близића Турци забишице политику и сваје сајкружаше, штоно се вели од белдари до витији ребра. Сваки се зачуди неизједију шта је, када дојушије као ни је дошао веб да ће Црногорци са ријеција заједно ударити на близићу касију и онако засјести влош зет у пунице; но кад чуше да о томе Прин Гора и не сваја него да је савија јунаку годишњу усмену на Грачану, појесаше пушке о кључима и сабља о чипаљцима. Злу не требовале! или како ли?

Још нешто да вам не заборавим изјави. О спорејско с главе. Отдали намајстарски интроверт Прокопије у Пиринград изненада, пошто је покупио кусур по сиротињи. Говори се, да гаје позиво патријарху телеграфично, не значи по чисто да је узрок, веб ако није на тифтер на 72 хиљаде форинти које је у 10 година борављају у Херцеговини најдатно од једне и прваз, голе и босе, мучене и утучене раје. Турци га желе што је дошао, њеки се Хришћани боје ако нови доје да не појавије поред од 8 на 10 хиљада форинти на годину јер се у Цариграду епархије купују на тада као код све царске десетине „ко да више“ тако да и патријарху више од и слово „ниже“ више у царско здравље! Изјавиши дно пода Бога да за коју годину остане по прави спасци без владиће, а за то што би смо се сопствени и кнезовини на ону нашу стару њескоји гонићи да имају на зору по 20-30 ћевојака сваке године. Међутим жељеному сретуји шут а доције међу наје повратак.

ТРСТ. 17. Јунија. — (О демонстрацијама против Бајамонга у Шабакику и већко меснијарство. — Кревојашани. — Горњокарловачка српска општина. — Разлачтого). — Из Сињета још се нештављају којескви даски брађаши и гласови воји свакеје српске градоначаде Бајаконти, поруги и искузатији вложени, који ни кодајији ни пред законом, заспите не подије и т. д. при дтору као и на вјеродовном вјесту, веб су тето групе даски и сајарије о свеславенским и југо-свесленским тешњама и агитацијама заситили, јер су се ујевријали, да славијански живјале не сако у Далмацији, веб по свој царевини на законитом земљишту стијаја да ту противадржавних и ведесадајничких тешња нема, иницији их је до сад бијадо, а што се борбе изједију народношћи таче, да су то све итальјански провоцирали, који устријес ујевријају и приведију првогашености кржашима и престолу, с једијес оком на Италију ишколише и о „дипнија Италија“ ратни воде. За то су бадаја даски и демунишрији, бадаја са каскети на Родића и народну странику, дјакаша воју непокажују по сајету господе, када су у Далмацији у „севира de легно“ дошијајија подији и све оне, који су се усудили Бајаконта почастити, сјестејеји и десети, Родића, који је у сваком симболу побољшијују аверији и однос према држави и владару засиједочио, него што Бајаконти и сјестејеји може из Далмације удаљити и њекаквом Винијеру ту покрајину покјерити.

Бечко повјавијастро које у својој грознинијији несјести и страстнији иржакији против Славенију склуку прастојности прекорочији, не сложије сајкетес даски драговољно прија и негражењи по коментару, од своје стране којешта дадаје и из артиљерије, да сујеје даји сајету војску и даску и артиљерију са убојима топовима да своју границу проникаје јер је власи рије дају да од љештога зла више не могу живјети. А да је то истинска — иштвеје доказије Турци већ: — веба! бећар са

јединим крстом обдарен његовога заложиши у њега — на аскерске изнаду; који да су први Турци што смо смо и, неба на сваја пром влашки крс косили, аран и био царски љеб! ако ако вједа од ханата (од Бога) суђено да опет Босна и Херцеговина у њене руке паде, сваки наш Султан на свих други шест даски да реку „бак“ и ни цагле педи наше земље никојо не захади без краве сабље и толаге.

кој је хришћански губернатор о домобранству баш спасио и државу и Радића удара подважију: зар како иже доста кнезачких инсп. и зар још један погод жалите!?

Из Словета били су саклали да је између Радића и Краљевија угулјено: да они посебну чету домобранства сачинавају, своју пошљу задржавају, заслате не подложу, чиновнике бирају и т. д. Заниччи гласови све то опозицију, пријејују, да се оносишто домобранство у којемом залупу још иншта преговарају иже.

Стијеће не се вада и сњетске дажи коначно учини, а ни тврдо вјерујемо да су „dunque perch“ у Далмацији скло улогу изнагдати и да им је царство позициону!

У горњем Караванцу српски општинари баш се поштова објукаше и пошодије лице са ћенице и које алијансе сачинавају своје изјено и неигле прашави. Борби и војничких војника заборављани оконишћен сваку пристојност, још једино тек, у колико најпријателј јављају, и раздорица родајући иншта неупретаљавају, да се кипри угине, братска слога и досаду поврати, већ по иншем несрепном и усвојеном правцу. раздују се код једног другог инвазија, опада, први, ушију да пажен тешма нах узима и све са же. Нештоја тој неструји и велопољној борби било је поводом неки илјаднички између проце Јаковића и владике Живковића, између којих је због начела већ одавно њекаква чегрт постојала, а неки између с-штавира имали су ове љеће запоне, западе — што ли — с првом и тројицом су разлоги: како ће се он очешити? У склоним одбору подигнуте жалбу против прости, да је свој владику инсуртирао, усварио штавида кај пријетно име. Боговић стојећи на тврдој земљишту, а изнагди и својих приједника пије се с балјег ужином, да ће одговорни и ако владица што против њега има, да му он квоја изнагдник избјеги не може. Буки је тек дјело има, да су чак и на сабору против прости испонирење протутих ћуди, што је с-штавида, а тако је било и против Петровића да је њака општина против избора протест уложила. Све цркве појави, који им паре неизриде и за жалити би било да се тој бројни конци учини и да се браћа изнагди, личне заједница на страну издаваče у братској слоги и договору, своје автентичне добар где сачувалу, а избори не дају како ће се противници њаковој неслоги радовати.

У Гркој као да ће се ствари у неколико разнодрни и да краљ преко путем Јелади лебјокркнути неће.

Цар руски враћајући се из Јеврејске путовање кроз Чешку, ће ће га у Конотопу устигнути цар дочекати и до границе испратити

Цар Војводине јављају, да је изборар. Милетић, Шантић, Костић, Трифунић, Бабеша и Николићи осигурани, а Максимилијан у сумњи доводе. У Никелу изчезнула је Ђакова страна, и код овог избора вада гојења, заговора и покорења неће.

КОТОР, 15. Јунија. — Биће вам познати браздаши вика, коју су подигли италијански источни, задарски и сњетески против српскога и хrvatskogа народа у Далмацији, ушаће неподвластни коју је доживо пробисјет Евјанонти, а њакоја помежду и неки бечки источки, њакоја пријатељи. Норавно, да тијем неће никадико ујешти јер сам цар ујерјо се, да у Далмацији нека другога до хrvatskogа срpskogа миграција италијанскија одазвана је, па некако се којимо разрешати они. За то не приједа о томе и говорити ништо ни давати важности побјијањем њакоја изнагдити, која су неки више забавне него опшне. Тако ћу је из нашег града, да вам доставим једну изнагдиту високо значности, не да је побудило, него да се наставијете људској гајности и занешеност. Као је био цар о Котору и ћу је се то пријавити са својим св.штевенством представио бискуп М., одркоје овој цару велику тајну речима: „Божуј которску кујуји Аустрији јејине бокешки ријекатици“. Но овој изједи сваки љуко познати човјека коме је заштит, да мути и замаћи броју међу собом. Без сумње је и цар упозио у овоге прости дејвицејију српскога православног народа у Босни и за то је јесто одговора само сумњиво по-гледао г. М.

Представљајући редом свештенске представе је г. бискуп и свога преузебузнога замоника Фортин и рекао цару, да је овако само парок

од Котора, него и од Црне Горе. Цар се овега нашко изненадио и одгојора, да му до сад њије било познато да у Црној Гори има католици, но просветљени бискуп одговори овако као из књиге, да има у Црној Гори преко 500 католика.

Има је добро познато, да отиша на Црнigu што има пет шест западија и два три стара војничка бргуница, нека више и наједнога католици у Црној Гори. Како је дакле просветљени могој образ поднадијети, да ни тако грубинича објавијује цркву и за коју цијељ? Има је већа хтије. Да на тај начин преворује царској награди свога вјерног роба, које је поглавни узрок многој несвјети у овдјешњем грађанству? Донеса по жељи поштета, шта је г. М. хтије сопије ријечима пред Њ. В. царем, и чисто не бисмо могли вјеровати, иако знају да је за много ствари сподобан, да је токо што изрекао, да нас неујејавају као човјека врло поуздана (Непознатајмо тога г. Фортин и несвесијамо са, да је вад био на Цетињу. Римокатоличка доиста нема у Црној Гори, осим овдје некојко западија. А да их енглзи имају би сажи набавка њаких пароха, ивице па једнога, кад би требало. Сјећамо се, да је баш проша година изјавила наша вада, да је готова постапити катехути и за римокатоличке у нашим женским иншиштитуту, ако их буде више од ове једне. У.)

На српинету, да вад још јавни, да је овашаше српско друштво „Гарда“ узакључило на своме склупу, да досадије своје одјело, које је гримо, неугледно и без никаког значаја било, промјени врородијем одјелом. Ово је излазило, да је одбор који ће ријешити, какво би одјело било најудесније. Да да губијуши или долине. Кад одбор поднесе свој предлог, онда ће друштво набавити ново одјelo.

ЦЕТИЊЕ, 23. Јуна. — У прошлут уторак прослављен је сачевано и весело, као скаке године, у престоници нашој, ријеџанди и шега излагли кнез и чланови Давинца. У очи свакога дана била је варуш врло дјепо освјетљена, а војничка бригада свираја је пред двором, најврочи окојице освјетљене главице дахуку дивану призор Служби, која је била у уторак у 10 сати, и кај је преосвештени г. кипрополит сајхан, присуствовали су Њ. В. Њ. С. С. кнез и кнегиња са шаљедником. Послати службе било је у свијетломе двору честитке, а у подне сјјави објед, за пријема којега присујело је Јаковић Сијетловић ишти вишег телеграфских чланица. Пред вече биле су у дворској бијти време трагез школској пладежи и осталоме свијету. Њакове Сијетловића цијелом породицом провели су више од два сајна у томе веселом кругу. Овише весеље, које игра и пјеска породицом развојала и војничка бригада пртила, трајало је до девет сати у вече и трајало је и даље, да ги појије преминула облична каша, која је у осталом најљепши завршетак ове свечаности, пошто је врло потребни била.

У срједу започети су испити у ондошњој основној школи и богословији и дзвршиле су јуче. Успојех је поклани врло добар како у богословији тако и у гај основној школи, у свијетији разредима. Испитима присуствовали су сваки дан преосвештени житрополит г. Изабран и управитељ просветнога одјелена г. Станко Радонић.

у Минхену у Максимилијановој каспи, и кад сам после неколико дана дашао у посту кафену и занитао газдајицу је ли ту какав шега изјене? — Она ми изнесе и покаже све што је до за неколико прошних мјесеци заборавио: три акрела, двије каспие, неколико ружаница и петак јених штапова, нећу којима не бјеше мој шега. За тај овако изаша иза огњишта ће се купа каса, покаже ми један лесков шега с ријечима: Ово за цијело нешто бити вад. То је баш био мој шега, познао сам га врло лобро, дзо сак за њега код Штрабенгена у Гестајну читаву фриму, и кад сам плаћао гледали су с прозора крмљи прајски и Базијар, и ногади би ми саједо-чити. Али се је одречен тога штапа, као смотри да је с дњешта краји изгорио. Куварице су вадиле са њиме парије по чакишу и по ноћи. Од тога доба када сам год ходио све сак гледао да купију други шега, или и даји по воли изјесама га когао нађи. И то ми је била лјепа забава, кад сам год год стјајао пред дућани, и гледао плюжене ствари, осјећао сак да не стояји без послеса. Кад где из хода по вароши и разгледа да купи оно што му треба, то је посао. Сад сам се изнестало пред овако величко дућанскијајаш због тога што има изјене остала робе и штапова изложен. Из мене и поред мене има још много људи и жена што стоје и гледа. Они су белослани, застали су и блену само из љугог времена.

Сам ова штапова што су на пољу, недопа-тију ми се, од трске су. На штапове од трске и на пријатеље не стијете се ослонити, превију се. Иначе су дјељени и на врху позадијени, то би их бар смисло да са њима нико по огњишту не-дјели. У дућану има по свој пријаци болјак штапова, али нећу узхвати. У толико сак дућана вадио и ишаћи ми се ивије донада, за циједоиз-аде на овје. У томе осјетиши да се полагају једна рука спусти на воје риже, и у исто приједи иза њих леђа чвјеј познат круши гласи позна-тију ријеч „И си и не осири по овој по-познатајији“ и „Да си и не једи“. У дућану стијеши да си рије и ступиш у дућан, а за тим уђи ује мој познатник, која непознатији. У дућану сртни пас трговац утврђиваши шта жељиш? Ако имаште штапове осија овима па по-љу, покажиш има да видишко; рекији је: „Мо-воја вак поклани — одговори он — али вак се веће донади, гледали се их оношад па инијесте узеши“. — „Покажиште им овом другом господину“, рекијека на ново је. „Он је ове неђеље два пута био ишаћи и гледао их па му се ивије на један“. одговори га и тржило на ново он. Ми они истим једом како смо ушли изјене на друга врати. Тако је кад у једној вароши има премнога дућана. Странци не може унагбити у коме је дућан јећу спо. Прошли смо осака дућана, у десета јећуко. Пијата изјесмо говорили, него гледали смо свуда по дућану да би могли видити има онога што им тражимо. Али ќевојак — свуда су по дућанима ќевојко љоми — имаје пред нас из једнога углa пуно брзине разних штапова. Ја се зачудио и упитах је од када они ногајиша и ти тражиш. — „Тај праје њемајко дана већ се долазиши и гледаши ове штапове, одговори ми она смијешена се — а тај други господин био је до сада два пута и по-тијавати сак разгледао их па му се ивије на један изјене“. — „Поред свега тога ми смо ове пра-стинима сконе посла и све штапове један по један прегледали. — „Ја сам виђао његђо вад добија и по воли штап, она сада не ногу да о-нагије је ће бито“. рече мој другар ќевој-џи, и ја оставиши сак посвоји на страни и погледам га, дивећи се његовој ријечности. Толико ријечи ије један пут изглорити! занита то је похвале достојно. — „Може бити у Франкфурту — од-говори ћевојак — тамо има врло велики избор штапова, отуда их и ни добијамо“. — „пра-ко књежите!“ рече мој другар, који никада није у Франкфурту био, за тијем ногади у мене и до-јаде јон днава ријечи: „Хајдено у Франкфурт“ — Ја погледах у сак, и сако ријечи: пороча-хити. Било је седам сати у јутро, а јељевица поља поља после дјадесет и два минути, по дојило требадо нам је добро поћи, за то да се меби о-тоциши како изјене иза дућана потријко те сједимо у фијакер и кожеже му да број вози. Тако је кад са мак хитна посла. До гвозденога пута пјешке може са доји за петнаест минута, по нашим фијакерима што је тако број да је стигло за дјадесет и два минути; два пута је стијајао једном конку узду, како потријко оче спадне; но вака стигли смо на вријеме. Судбина је тако хтија. Жељевица задржала се

ПИСМА ИЗ ЈЕМАЧКЕ

Визбаден — 1870.

XII.

Лајене су ујаде у овој вароши; лајен је сакет што поред њих шега и у њих завијује. До подне подне с друге стране. Кројемо се са сунца; у пролеће дане тражимо присојна ријеста и сунчамо се као гуштери. Стојати пред дућанима и гледати све шта је изложено то је лајен је забава. Не свијетске изложбе ичијесу ишта друго него један велики дућан. У Визбадену гаје тек овдјешњи који изјене иза дућана потријко то сједимо у фијакер и кожеже му да број вози. Тако је кад са мак хитна посла. До гвозденога пута пјешке може са доји за петнаест минута, по нашим фијакерима што је тако број да је стигло за дјадесет и два минути; два пута је стијајао једном конку узду, како потријко оче спадне; но вака стигли смо на вријеме. Судбина је тако хтија. Жељевица задржала се

некошто ишута док је кондуктор ухватио једно чланство у којем бадио. У Каселу узео је нове билете и даље ишао.

Да вазбади до Франкфурта, путовао се његов два дома, сад се штује два сата. Задржавао смо се на вишем штању из тако мало да пореско имали времена ни воде поги. Само у Меклу забавили смо се дуж него што је одређено, јер је из дома опет искочио оно мало време, и док су го ухватили моглимо поштити по јесен чашу пива. На црвјем путу били смо обавједио добре воле, а то је свој пријатељ за то што иштејско безоснено, него ишко њеку цјељу пред собом, путујући својим посодам. Разговарају смо се необично много. Ишга је прошио око десет ишута да један што гој не рече, и десет да му неодговори. Ишни записијани разговарају са њедећим: „Сјутра ће бити ћине“ — рече он, — „прао љубуће“, одговори ју је „штавије је четвртик“ — рече је — „прао љубуће“ — одговори он. Западају и тута жеја поче кроз једну велику подврзану зграду, прејете најдам разговор. Већ смо били у Франкфурту. Ова је варене запремина: у њој се радо Гете и гостите франкфуртске кабине. Ишада ишна поштита су ишјезом сијеју.

Франкфурт је до прије четврти године био слободна ишзвијаша варош, сад је првјака незадовољна варош. Тукај се се жестоко противчудије војске која је дошла да их у име њемачког јединства узме. Јаков председник ишо хијеје првјакини независност, својега отаџства, иже као Ријалтина, укрој је. Франкфурт им мадо не осећа се добро под кабине људија оца. Многашто грађани ишевало се, а од оних што су ослобождени почела се ушестага у щавијарске свјетле: по Ишаду зими је у томе стигао ишут. Сада су се смели. То је људски и уопште животијеска прирова. Као се ни што год иже чудно било вишију, онда није обични ствар. И десет још ове нико не джеши ишни краљ, не о свога кад га спомени, кнажу: првјаки краљ. У њој је од љукова развијен трговачки дух и грађанска незадовољност. Шта је сада оноге од љуковог јединства који ишака да љупи дуга в. Они су били као стари Мајчини који су о себи говорили: иш смо ишјерије Венецијана на ток овог Христијана.

(Продужено се).

К ЊИЖЕВНОСТ.

— У Панчеву изашла је књига „Маси о војеној организацији Србије“, написа Есајј Нутник. Путник је био год 1848 и 49 ниродан, и послаје царски офицер у односуко се још неуставни Јунак у биткама многијем, нарочито на Јарбовцу, гаји је са етој често пробио кроз непријатељске батљке. Књига је подједана на пет делова: 1. Постојаћа организација, 2. Капетане Грујића организација, 3. Предлог јавне организације, 4. Презавеш опредјелка, 5. Црна Гора.

РАЗЛИЧНОСТИ.

(Повише у Циселјанији.) У Циселјанији изашло је г. 1873 у свем 1866 перводничих часописа, налик 413 стручних листова, 268 политичких, 143 белетристичких и 43 односника. Међу стручним листовима 23 су ишготога. Најчешће је десет вијежности заступљена у Буковини тако је изашло само једна сопствена. По градовима изашло их је у Бечу 355, у Прагу 100, у Трету 48, у Линзу 34, у Брину 33, у Грацу 23, у брзину 14, у Љубљани 13, у Динку и Целовцу по 11, у Горици 10. Изјезику било је њемачких 590, словенских 184, италјанских 61, француских 5, ишлешких 2, грчка 2, мађарски 1, а жадовских 9. Год. 1873 изашао је један крах првога је од тих листова 205.

(Задравција новина је). На годишњем бијегују поднору спорожничких новинара, који се 12. о. ј. ображавају у Лондону, првборно је гроф Бејт јашади говор:

Малтери и жешадије! Ишак токе дуга, што је изашао аргончена шестен величности. За она било је само чет величности, сад их имаје више, па је изашао прво да ли је штакна по-

стала седам или осам. — Питала процеденије ишака нога. Сад је за побуђај набоље приједа. Штака су њежна — (Смех), или толико могући, да је штакна власт другога реда. Зашијо? за раскошније.

Даниловград, 12. Јуна 1875.

Управитељ земљедјске школе
Др. Ђорђе Радић.

СВИЈЕМА БОЛЕГНИЦИМА

снага и здравље без медицине и
тропикова.

REVALE-SIÈRE DU BARY из ЛОНДОНА.

Иша је 28 година када није имала болест ипак када супрот стаки делавачкој овој храсту, која без медицине и тропикова деси све боље у жељедуцу, живљача, грудима, шућима, устри, жељедача, слузнија кжажа, дисању, бубрезима и вједици, кко и туберкулозу сушницу, сопаку, кашају, затвор, пролив, слабост, шаљак, водени болест, гравију, несвесносту, контракције, зујање ушију, блујање баш и за вријеже трудноће, сухарност, кривљање, ренку, костобољу, бљедицу. — Извод из 80.000 цртификата од људа, који су се помогли, међу којима првјакији од професора дра Вурцера, г. Белека, редови професора медицине на карбонском универзитету, медичкој агенцији др. Ангелстрији, др. Пореландији, др. Камбелу, професора дра Деде, др. Уре, гројицом Кеселструја вјенце, маркизе Брехановице и многим других високих особа, свакако не се безлатно послати.

Кратак извод из свједочанства.

Број 61.210. Маркиза Брехановића 7 година матија је од јетре, не имала сна, дјекаја ка свака удована, кривљања и чумија.

Број 79.810. Г-ђа узева Клеровића из Дилдорфа, матија је од давније гравије и бљувава.

Број 73.877. Флоријан Беле, и. кр. чиновник из Будима, чија је зашљање изуђа, несвесност и терет на грудима.

Број 75.910. Г. Гроја Теннер. Јак више трговине извеле у Бечу, болио је од груди и жавица.

Број 65.715. Г-ђаца Мониј-са вије нога да једе да снажи и кривљања је.

Ваша храна Revalesierte него весо и под вједици и ћене уштеди 50 пута више на црвјенога ли у другим жартијама пједијама.

У пакетима кутијама: по фунту 1 ф. 50 п., 1 фунт 2 ф. 50 п., 2 фунта 4 ф. 50 п., 5 фунта 10 ф. 12 фунта 20 ф. 24 фунта 36 ф. — Пакетија од Revalesierte у кутији по 2 ф. 50 п. и 4 ф. 50 п. — Чакадија од Revalesierte у промпу и табаку за 12 шила 1 ф. 50 п. за 24 пуне 2 ф. 50 п. за 48 шила 4 ф. 50 п. у промпу за 120 шила 10 ф. за 283 шила 20 ф., за 576 шила 36 ф. — Добити се може код Вагу ду Баги & Сопр. у Бечу Walfischgesesse п. 8, у Нешта кол Joseph v. Ту је: кво и по свака парчиња код добрих вијенија и дубићима; вјечка куја шаље уз поштанску уплатницу па све ствари. Јака продаје у Трету: Serravalle; у Задру: Androvic; Рајеџи: Радам.

(52—4)

ПОВОСТ.

ХРВАТСКА. — Расписано су нови избори за земљедјске саборе. — Опозиција, која се у последњем етапама закључног сабора ишљала, ће се успојати. У то име имају се њени чланови, па поизијаха вјеће Миканца, велики саветник у Задру. Биће при изборима јаке борбе између опозиције и вијеније српака.

АУСТРИЈА. — Крун. познати фабрикант изјевијских топова тужио је аустријско војено инжењерство суду, што је покретајаја тајну његову о пројекту истражија топова себи присвојио, те сад по начину јенерала Ишљија даје топове од бронзе.

ЊЕМАЧКА. — Процес Арнијев који је ишао током граје изашао сприма се сада у тишини осудак грофа Арнија на десет мјесеци затвора.